

5 gr. SŁOWO 5 gr. CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: II-ga Aleja Nr. 32. Tel.

Redakcja czynna cały dzień.

REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 17—18.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z ODNOSZENIEM DO DOMU LUB WYSYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 1.50.

Rok III.

Sroda, dnia 2-go sierpnia 1933 roku.

Nr. 174.

Pod nóż sterylizacyjny.

O zrealizowaniu drugiej części hitlerowskiego programu narodowo-socjalistycznego, o głoszonych tak niedawno jeszcze hasłach nacjonalizacji banków, kopalń, fabryk, oparcelacji latyfundiów magnatów wschodnio-pruskich, dziś, pod rządami kanclerza Adolfa Hitlera niewolno już ani mówić, ani pisać.

Strasser i inni twórcy „socjalistycznej” części hitlerowskiego programu gospodarczego poszli już, mówiąc z rosyjską „w duraki”. Decydujący głos w sprawach przemysłu dał kanclerz Hitler „rekinom kapitału”, jak Thyssen, Krupp, Bohlen. Zębata swastyka nie uchroni biednych, płocetajackich płotek od polknięcia przez „rekiny”.

Zamiast nacjonalizacji, rząd kanclerza Hitlera ofiarował narodowi niemieckiemu inne dobrodziejstwo — ustawę o przymusowej sterylizacji wszelkiego rodzaju zwyrodnialców — zbrodniarzy, alkoholików, epileptyków, małolów i idiotów. Okazuje się, że ustawa sterylizacji jest daleko pilniejsza i bardziej do szczęścia „narodowi panów” potrzebna, aniżeli wszelkie reformy społeczno-gospodarcze.

Według własnego przyznania niemieckich czynników urzędowych „najczystsza rasa nordycka”, jaką reprezentować ma naród niemiecki, która dokonać miała wszystkiego na świecie, co jest wielkie, mądre i bohaterkie, godne podziwu i uwielbienia — ta właśnie rasa wykazuje w chwili obecnej znamiona największego zwyrodnienia.

Minister Frick jeszcze przed wydaniem ustawy o sterylizacji wskazywał na zastraszający wzrost procentu warjatów i ludzi nienormalnych w Niemczech. Urzędowy organ lekarski „Korrespondenz für Rassenpflege” oblicza, że Niemcy obecnie mają 100.000 epileptyków, 75.000 idiotów, 100.000 kretynów, 250.000 obłąkanych i 6 milionów upośledzonych umysłowo. Razem tedy około 7 milionów jednostek, przeszło 10 procent całej ludności Rzeszy powinno być dla urzędystów niemieckich „czystości rasy” pójść pod nóż urzędowych sterylizatorów.

Któż uwierzy obecnie, że Niemcy są najprzedszytniejszą rasą świata, predysponowaną do panowania nad wszystkimi innymi narodami, gdy w świetle ich własnej statystyki okazuje się, że co dziesiąty Niemiec — to idioty, kretyn, lub co najmniej — umysłowo upośledzony.

Dodajmy, że przy dalszej, praktycznej interpretacji ustawy bardzo łatwo okazać się może, iż wyznawanie doktryny komunistycznej lub socjalistycznej i wogóle opozycjonizm wszelkiego rodzaju jest dowodem niewątpliwym idiotyzmu, kretynizmu i epilepsji.

W prasie niemieckiej, wychodzącej poza granicami Rzeszy, wyrażano już obawy, iż pod nóż sterylizacyjny

Cenny dar dla Marsz. Piłsudskiego.

28 sierpnia wyjedzie z Budapesztu pociąg specjalny na uroczystości ku czci Batorego, które odbędą się w Krakowie. Delegacja oficjalna przywiezie, jako dar dla Marszałka Piłsudskiego, portret Stefana Batorego pendzla Marcina Hosszu.

Jako odwzajemnienie tej wycieczki, wyjedzie w połowie września do Budapesztu pociąg popularny z Polski, którego pasażerowie wezmą udział w uroczystościach, zorganizowanych tam ku czci Batorego i Sobieskiego.

Płatnik 21 p. p. zdefraudował 100 tys. zł.

WARSZAWA. Z polecenia władz wojskowo-śledczych aresztowany został płatnik 21 p. p. w Warszawie, por. Gadomski. Osadzono go niezwłocznie w więzieniu.

Przed kilku tygodniami organy kontrolne zarządziły rewizję ksiąg kasowych pułku. Stwierdzono podczas rewizji pewne braki i niejasności w postaci niezaksięgowanych, a rozchodzonych kilku tysięcy. Co ważniejsze stwierdzono brak dowodu kasowego na wydatkowanie 20.000 zł.

Por. Gadomski oświadczył, że kwit na te pieniądze istnieje, tylko musi go poszukać. Istotnie już nazajutrz

Ameryka przestaje konkurować na światowym rynku pszenicy.

LONDYN. Amerykańska statystyka oficjalna ustaliła, że urodzaj pszenicy w tym roku jest o wiele gorszy niż w latach poprzednich. W ubiegłym roku zbiór pszenicy wyniósł 726 milionów buszli, zaś w roku bieżącym 496 milionów buszli.

Jest to najniższy stan zbiorów pszenicy od roku 1893, gdy ludność Stanów Zjednoczonych była o 40 mil-

Krwawe walki na pograniczu Indyj.

SIMLA. Na północno-zachodniej granicy Indyj wybuchło powstanie dwu plemion: Bazorysów i Mohmandów. Plemiona te napadły na oddział kawalerii angielskiej, który zmuszony był, wobec przeważającej liczby wroga wycofać się.

Administracja brytyjska w Indiach postanowiła rozpocząć szeroko zakro-

wcześniej od idiotów i kretynów pójść mogą opozycjoniści.

W każdym razie przedsięwzięcie sterylizacyjne, które znalazło już swój ustawowy wyraz, jest, niewątpliwie, czynem najbardziej rewolucyjnym, na jaki kiedykolwiek jakkolwiek rewolucja na świecie zdobyć się potrafiła. Hitler pozostawił daleko poza sobą Robespierrea i Dantona, Lenina i Dzierżyńskiego. No, ale w Niemczech wszystko musi być „kolossal”, nie wyłączając głupstwa i zbrodni.

Na czas tych uroczystości będzie urządzona w muzeum narodowym w Budapeszcie wystawa pamiątek historycznych, związana z osobami Batorego i Sobieskiego.

Węgierski min. oświaty p. Homan wydał świeżo zarządzenie, aby wszystkie muzea państwowe wystawiły na wspomnianej wystawie dokumenty i pamiątki dotyczące stosunków węgiersko-polskich. Organizacją wystawy zajmuje się prof. uniwersytetu w Budapeszcie p. Emerik Lukinicz.

dokument został przedstawiony. Wypadek ten zaprotokółowano wraz ze szczegółowym opisem kwitu.

Gdy w miesiąc później zarządzona została nowa kontrola ksiąg pułkowych, stwierdzony został brak sumy 20.000 zł. Na pokrycie dostarczono tego samego kwitu, co poprzednio. Sciśła rewizja wszystkich ksiąg dała niespodziewany wynik, ujawniła bowiem brak w wysokości 65.000 zł.

Por. Gadomski przyznał się do nadużyć i oświadczył, że przekraczają one 100.000 zł.

W tej chwili prowadzi się dalszą rewizję ksiąg.

jonów mniejsza od obecnej. Poraz pierwszy od 65 lat powstaje możliwość, że zbiory pszenicy będą niższe od konsumpcji wewnętrznej i że przeszło 300 miljn. buszli, leżących jako zapasy, będzie w znacznej części zjezdżona w kraju. Ten stan zbiorów pszenicy w Ameryce ułatwia oczywiście powszechne rozwiązanie zagadnienia produkcji zbytu i cen pszenicy.

Władze brytyjskie wysyłają na teren powstania coraz to liczniejsze oddziały wojska, celem uniemożliwienia rozszerzenia się powstania.

Sprzedaż surowicy przeciw jadowi żmij.

WARSZAWA. Państwowy zakład higieny w Warszawie wprowadził do handlu surowiec przeciwko jadowi żmij, wyrabianą w Zagrzebiu. Za kilka dni ukaże się również w handlu surowica przeciwko chorobie Heine Medina, przygotowywana w Pradze.

Ze względu na trudność otrzymywania tej ostatniej surowicy i wysoki jej koszt, oraz w celu utrzymania kontroli nad racjonalnym jej zużyciem, surowica przeciwko chorobie Heine Medina wydawana będzie na razie wyłącznie na podstawie zapotrzebowań lekarzy, zakładów leczniczych lub aptek bezpośrednio przez Zakład higieny.

Niemcy atakują Trybunał Haski.

BERLIN. Wyrazem dalszego rozczarowania Niemców z powodu stałego Trybunału sprawiedliwości międzynarodowej jest artykuł hugenbergońskiego „Der Tag”, atakujący ostro Trybunał haski.

Dziennik nazywa orzeczenie Trybunału w sprawie skargi niemieckiej politycznie tendecyjnym, twierdząc, że spowoduje ono dalsze zmniejszenie zaufania Niemiec do międzynarodowej instytucji wymiaru sprawiedliwości. Trybunał bowiem pośrednio uroczystie zatwierdził, zdaniem dziennika, „jaskrawe pogwałcenie umowy o mniejszościach”.

Tajną organizację komunistyczną wykryto pod Wrocławiem.

BERLIN. W okolicach Wrocławia wykryto tajną organizację komunistyczną i skonfiskowano znaczne zapasy broni i amunicji. Broń ta przechowywana była w schronach podziemnych, budowanych przeważnie na polach uprawnych. Schrony budowano systemem podkopów, nie naruszając zupełnie powierzchni ziemi. Wejście do schronów, prowadzące zazwyczaj z przydrożnych rowów, były zrzęcznie zamaskowane darniową.

Policja, dowiedziawszy się o odbywającym się w jednym z lasów podmiejskich zebraniu komunistycznym, otoczyła to miejsce i aresztowała obecnych w chwili, gdy wynoszono skrzynie z amunicją z jednego z pobliskich schronów, które stojące opodal miejsca zebrania auto miało zabrać i wywieźć w głąb Rzeszy.

W skrzyniach już załadowanych na aucie znaleziono znaczne ilości ręcznych granatów i bomb. W toku śledztwa wyszło na jaw, że cały Wrocław opasano tego rodzaju taj-

Przemysłowcy, zgłaszajcie swój udział w Wystawie Przemysłowej! — Informacji udziela Biuro Wystawy. Magistrat, sala Nr. 8.

nymi magazynami broni i amunicji. Aresztowano około 100 osób. Czternastu z pośród nich grozi kara śmierci za gromadzenie broni i przygotowywanie zbrojnego zamachu przeciwko państwu.

ZAMÓWIENIA SOWIECKIE DLA AMERYKI

N. JORK. — Rząd sowiecki zamierza udzielić przemysłowi St. Zjed. zamówień wartości 75 milionów dolarów. W najbliższych dniach przyjeżdża do St. Zjedn. 40 wybitnych fachowców sowieckich, którzy poczynić mają zamówienia w warsztatach lotniczych i fabrykach sprzętu lotniczego, w rafineriach naftowych, w plantacjach bawełny, oraz w fabrykach samochodowych.

Jednocześnie pomiędzy przedstawicielami Sowietów a National Recovery Administration rozpocząć się mają rokowania w sprawie udzielenia Sowietom pożyczki na zakup poważniejszych partii bawełny. W amerykańskich kołach politycznych liczą się wobec ożywiających się stosunków handlowych amer. sowieckich z bliskim uznaniem Rosji sowieckiej.

WARTOŚĆ FRANKA FRANCUSKIEGO BĘDZIE BEZWARUNKOWO UTRZYMANA.

PARYŻ. — Premier Daladier wziął udział w uroczystościach ku czci Wilhelma Milczącego w Orange. Na bankiecie wygłosił krótkie przemówienie o najważniejszych sprawach bieżących i oświadczył między innymi, że frank będzie bezwarunkowo utrzymany. Inflacja oznaczałaby we Francji nieodwołalnie załamanie się.

HISZPANIA I SOWIETY PODEJMUJĄ STOSUNKI DYPLMATYCZNE.

MADRYT. — W dniu 15 sierpnia nastąpi podjęcie stosunków dyplomatycznych pomiędzy Rosją Sowiecką a Hiszpanją. Rosja Sowiecka zamierza utrzymywać w Hiszpanji oprócz poselstwa 7 konsulatów, w tym cztery generalne, oraz dwa przedstawicielstwa handlowe. W najbliższym czasie mają się również rozpocząć rokowania handlowe pomiędzy Hiszpanją i Sowietami.

POŻYCZKA WEWNĘTRZNA W ST. ZJEDNOCZONYCH.

NOWY JORK. Rząd St. Zjedn. zamierza w celu przeprowadzenia planu odbudowy gospodarczej rozpiąć w sierpniu pożyczkę wewnętrzną w wysokości 500 milionów dolarów. Aby jaknajszerszym masom umożliwić subskrypcję pożyczki, odcinki jej opiewać będą na 50 dolarów.

WRZENIE WŚRÓD ROLNIKÓW W DANII.

KOPENHAGA. Wrzenie wśród rolników duńskich nie ustaje. Zapowiedziany przez premiera duńskiego projekt nowego rozporządzenia rządowego w sprawie zatrzymania wpływów z eksportu rolnego na osobnym koncie bankowym, wywołał wśród rolników ostry sprzeciw. Na wiecach i zgromadzeniach odbytych w dniu wczorajszym w całym kraju zapowiedziano

Konferencja polityczna.

Kto śledzi pilnie bieg wypadków politycznych, tego niewątpliwie uderza ścisła zależność kolorów od polityki. Mówiąc wyraźniej: konfekcja męska przestaje być konfekcją męską a zaczyna odgrywać dominującą rolę polityczną.

Póki w grę wchodziły czerwone i czarne koszule—nikt się tem nie przejmował. Nikt i tak tych kolorów nie nosił. Kiedy jednak przyszła moda na koszule brązowe, w sferach interesujących się konfekcją męską powstało poważne zaniepokojenie.

Ludzie najdalej stojący od polityki zaczęli czytywać gazety, szukając przede wszystkim opisów rewolucyjnych w różnych krajach. Każdy miesiąc, każdy tydzień przynosił jakąś nową modę.

W Hiszpanji czy Portugalji powstał faszystowski związek „niebieskich koszul”. Eskadra gen. Balbo została przywitana w stolicy Islandji przez oddział faszystów w szarych koszulach.

Ostatecznie, każdy bezpartyjny

OKRĘTEM „POLONIA” WOKÓŁ EUROPY
od 2 do 23 września 1933 r.

Ceny biletów od 600 zł. łącznie z paszportem i wizami.

TRASA PODRÓŻY: Gdynia — Kanał Kiloński — Lizbona
Algier — Pireus (Ateny) — Stambuł
Constanza (koleją) — Lwów.

Inform. i sprzedaż biletów: LINJA GDYNIA-AMERYKA
w Warszawie, ul. Marszałkowska 116, tel. 547-47
w Gdyni, ul. Waszyngtona, we Lwowie, ul. Na Błonie 2
w Krakowie, ul. Lubicz 3, w Rzeszowie, ul. Grottgera 1004
oraz w biurach podróży.

— Dźwiękowe KINO „LUNA” — „dawniej „Grand”

Dziś i dni następnych — **Wielki podwójny program** — Pierwszy p. t. **Morderstwa przy rue Morgue** — to największa sensacja ekranu, osnuty na tle kryminalno-psychologicznym. — Oraz drugi program **CHARLIE RATUJE EUROPE**

ogłoszenie powszechnego strajku rolnego, o ile rząd nie zmieni swych postanowień.

WYBUCH EKRAZYTU ZNISZCZYŁ 4-PIĘTROWY HOTEL.

PRAGA. Wczoraj, o godz. 8 rano wybuch o niesłychanej sile zniszczył w Brnie Morawskim 4-piętrowy „Hotel Europejski”, położony w śródmieściu. We wszystkich sąsiednich domach powylały szyby z okien i okna wystawowe. Dotychczas z pod gruzów domu wydobyto zwłoki kobiety i dziecka. Prawdopodobnie jednak ofiar jest znacznie więcej. Wybuch, który było słychać w całym mieście, zrobił wielkie wrażenie i wywołał najrozmaitsze pogłoski.

Pierwsze wyniki śledztwa wskazują, iż materiałem wybuchowym, który zniszczył 4 piętrowy hotel, był prawdopodobnie ekrazyt.

STAN OBLEŻENIA W ZAGŁĘBIU PENSYLWAŃSKIM.

NOWY JORK. Sytuacja strajkowa w zagłębiu górniczym w Pensylwanji zaostriżyła się do tego stopnia, że władze ogłosiły na obszarze, objętym strajkiem, stan obleżenia. Miejscowe siły policyjne wzmocniono oddziałami gwardji narodowej i wojska. Ilość strajkujących wynosi 16 tys.

DE VALERA TĘPI „FASZYSTÓW” IRLANDZKICH.

DUBLIN. — De Valera zabrał się energicznie do zwalczania nowo założonej organizacji faszystowskiej, której członkowie noszą koszule błękitne. W niedzielę urządziła policja tajna i mundurowa rewizję u wszystkich faszystów i zabrała im wszelką broń oraz zezwolenia na posiadanie broni.

GROŹNY ORKAN ZBLIŻA SIĘ DO FLORYDY.

WASZYNGTON. Szalony orkan zbliża się do wybrzeży Florydy z szybkością 120 km. na godzinę. Należy przypuszczać, że centrum orkanu uderzy w miasto Tampa na Florydzie. Władze wydały już odpowiednie ostrzeżenia, aby uchronić ludność od strat i pouczyć ją o groźnym niebezpieczeństwie.

MANDŻURIA POD WODĄ.

Wskutek długotrwałych deszczów wody w rzekach mandżurskich Sunnagri, Nonny i Arkuń wystąpiły z brzegów i zalały olbrzymie tereny. Komunikacja kolejowa przerwana. Oddziały powstańcze przedarły się w głąb Mandżurji, gdzie zostały odcięte od właściwych Chin. W rejonie Czańczu znajduje się około 3 000 powstańców. Sytuacja ich jest rozpaczliwa.

Z różnych stron w kilku wierszach.

— Do Port of Spain na wyspie Trinidad przybyło 7 uciekinierów z kolonji karnej na wyspie Djabelskiej. — Znajdowali się oni 12 dni na morzu bez jakiegokolwiek pożywienia. Uciekinierzy przybyli do Portu of Spain bliscy śmierci z wyczerpania.

— Nowomianowany poseł w Tokio p. minister Michał Mościcki w dniu 6 sierpnia wyjeżdża na placówkę. — Wczoraj p. minister Mościcki był w Spale celem pożegnania się z P. Prezydentem.

— Mac Donald przybył do swej posiadłości szkockiej Lossiemouth, gdzie spędzi prawdopodobnie cały sierpień.

— Fala upałów w Stanach Zjednoczonych trwa w dalszym ciągu. — Termometr wskazywał w Nowym Jorku 34 st. C. w cieniu. Jest to najwyższa temperatura notowana od 1917 roku. Zanotowano liczne wypadki śmierci wskutek porażenia słonecznego.

— 11 największych nowojorskich banków opublikowało w prasie przyrzeczenie popierania wszelkimi siłami akcji podjętej przez prez. Roosevelta w kierunku ożywienia życia gospodarczego w St. Zjedn.

— Nad miastem Pirna i okolicą (pod Dreznem) przeszedł orkan, który wyrządził olbrzymie szkody. Znajdujący się na rzece statek, porwany przez wicher, rzucony został o brzeg i przewrócony. Pasażerów zdołano uratować. — Dotychczas stwierdzono cztery ofiary śmiertelne orkanu i 20 rannych.

Monaco — beżowe.

Może dojść do tego, że wogóle zabraknie kolorów. Chyba, że wtedy wprowadzą koszule w paski, albo przeniosą politykę w bardziej intymne rejon konfekcji męskiej. Powiedzmy: koszule pomarańczowe, ineksprymable lila. Albo koszule żółte, kałesony niebieskie. Kombinacje takie obok watorów artystycznych, będą miały tę zaletę, że pozwolą wielu narodom na przeprowadzenie rewolucji wzorem Hitlera. Rewolucjonisci będą się nawzajem poznawali przy pomocy unoszenia nogawek od spodni.

Niestety, tyle jest na świecie różnych nacji, że i te możliwości mogą się okazać za szczupłe. Wówczas pozostaną jeszcze: krawaty, chustki do nosa, szelki i skarpetki.

Ja osobiście, wcale się tem wszystkim nie martwię. Jak się wyczerpią ostatnie kolory dostępne bezpartyjnym ludziom, założę faszystowski związek nudystów. Będziemy chodzili nago. Dla lepszego odróżnienia się od innych ludzi, będziemy się witali podnoszeniem prawego ramienia i okrzykiem „Heil!”

Jerzy Paczkowski.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Sroda 2 sierpnia. N.M.P. Anielskiej. Wschód słońca o g. 4.13 Zachód 19.27.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z wtorku na środę: III Aleja, Narutowicza.

W nocy z środy na czwartek: I Aleja, Wieluńska.

Skauti szwedzcy w Częstochowie. W najbliższych dniach przybędzie do Częstochowy grupa 155 skautów szwedzkich, powracających ze zlotu pod Budapesztem.

Kto może kierować organizacjami b. legionistów. Zarząd główny Związku Legionistów polskich uchwalił, że stanowiska prezesów i wiceprezesów obejmować mogą wyłącznie b. legionisci, którzy pełnili służbę w pułkach i formacjach frontowych.

W związku z tem zarząd główny nie będzie zatwierdzał na stanowiska prezesów i wiceprezesów członków, którzy tym warunkom nie odpowiadają.

Umundurowanie młodzieży szkolnej. Ministerstwo Oświaty wydało nowe rozporządzenie w sprawie umundurowania młodzieży szkolnej. W r. 1933 28 młodzież szkolna będzie obowiązana nosić na mundurach haftowane tarcze, na mankietach lewej ręki z numerami szkół, do których uczęszczają.

W celu powyższym wydana została tabela, wskazująca numery dla poszczególnych szkół średnich ogólnokształcących na terenie całego kraju.

Kiedy należy się wynagrodzenie za godziny nadliczbowe? Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów (sprawa III — 1 Rw. 749.32) ustalił następujące zasady prawne, dotyczące kwestji wynagrodzenia pracownika za godziny nadliczbowe:

1) Za pracę w godzinach nadliczbowych, nie podpadającą pod postanowienie art. 16 ustawy z dnia 18.XII.1919 r. (o uzyskaniu zezwolenia właściwej władzy) pracownikowi należy się wynagrodzenie o tyle tylko, o ile pracodawca wzbogacił się pracą pracownika.

2) Wynagrodzenie to należy się pracownikowi pod powyższem zastrzeżeniem tylko wówczas, jeżeli płaca pracownika była umówiona w stałej wysokości za pewne okresy czasu bez oznaczenia liczby godzin pracy.

3) Jeżeli pracownik przy wypłatach, powtarzających się, nie zgłaszał pracodawcy przepracowanych godzin nadliczbowych, wynagrodzenie pracownikowi za nie się nie należy, chyba, że pracodawca o pracy tej skądinąd miał wiadomość; to roszczenie pracownika nie zależy od prowadzenia przezeń wykazu godzin nadliczbowych.

4) Pracownikowi, zajmującemu stanowisko kierownicze, nie należy się wynagrodzenie za godziny nadliczbowe.

Możliwość emigracji do Brazylii. Na kolonję Augia Branca („O-rzeł Biały”) w stanie Espirito Santo w Brazylii mogą wyjeżdżać wyłącznie rodziny rolnicze, składające się z męża, żony i dziecka lub dzieci. Rodzina powinna posiadać środki na opłacenie kosztów przejazdu, które wynoszą od samego miejsca zamieszkania do kolonji zł. 667.50 od osoby, powyżej zł. 10. Połowę tego, czyli 333.75 płacą dzieci od lat 5 do 10, ćwierć tego czyli 166.90 dzieci od 1 roku do lat 5. Dzieci do 1 roku przejazd mają bezpłatny.

Przed wyjazdem z kraju kolonista podpisuje umowę wstępną na kupno działki ziemi o obszarze 25 ha za sumę 3.700 milrejsów i wpłaca tytułem zadatku na ziemię złotych 500. Rodzina winna posiadać przynajmniej około 350 zł. na zakup żywności, narzędzi pracy i zagospodarowanie się podczas pierwszych miesięcy pobytu na kolonji.

Najbliższy transport osadników wyjedzie z Warszawy 18 września, następnie co 2 — 3 miesiące.

Podatek miejski od pakunków będzie rozszerzony. Ministerstwo Komunikacji opracowało projekt rozszerzenia podatku miejskiego od przesyłek towarowych, pobieranego dotychczas tylko na kolejach normal-

motorowych, również na przewozy dokonywane kolejami wąskotorowymi, samochodami oraz drogą wodną.

Obciążenie podatkiem, obejmujące dziś zaledwie połowę towarów (artykuły pierwszej potrzeby były wolne od tego podatku), będzie rozciągnięte na wszystkie artykuły przewozu, oraz na przesyłki ekspresowe. Natomiast stawka podatku ma być obniżona.

Wymiar podatku ustalony będzie na kolejach normalnotorowych w jednakowej wysokości 10 groszy od 100 klg. przesyłek towarowych zwyczajnych i 20 groszy od 100 klg. przesyłek pocztowych i ekspresowych.

Od normy 10 groszy za 100 klg. czynione będą odstępstwa następujące: cement, drzewo, węgiel, koks, zboże, dachówki, wapień, żużle — płacić będą po 7 gr. od 100 klg., a piasek, żwir, glina, kamień i cegła — po 4 grosze od 100 klg.

Na drodze kołowej i wodnej opłata wynosić będzie po 10 gr. od 100 klg. Przy transportach samochodowych opłata pobierana będzie za ładowność samochodu bez ważenia przesyłek.

Liczniki telefoniczne. Z dniem dzisiejszym zaczęły funkcjonować w naszym mieście liczniki telefoniczne. Każda więc rozmowa telefoniczna kosztować będzie od dziś 8 groszy. Wkrótce zainstalowanych zostanie 5 automatów telefonicznych, z których, po wrzuceniu 20 groszówki, uzyskać będzie można połączenie z odnośnym abonentem. Dwa z tych automatów znajdować się będą na dworcu, dwa zaś na poczcie.

Krwawa rozprawa nożowa. Widownia krwawej bójki stała się onegdaj wieś Jaciska. Na tle osobistych i zadawnionych pretensyj wyniki awantura między mieszkańcami tej wsi Józefem Myką i Józefem Grucą. Od obelg słownych obaj mężczyźni przeszli wkrótce do rękoczynów. W czasie bójki Gruca nożem zadał kilka uderzeń Myce, któremu przecięły żyły lewej ręki, powodując znaczny upust krwi. Na krzyk rannego zbiegli się sąsiedzi, którzy udzielili mu pomocy, a następnie zawiadomiono policję. Gruca został aresztowany, a Mykę w stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala w Krzepicach, gdzie walczy ze śmiercią.

Konkurent mieniczny państwowego poszedł 6 miesięcy.

Sąd okręgowy rozpatrywał wczoraj sprawę b. robotnika huty „Częstochowa” w Rakowie, Bronisława Pawlika, niefortunnego konkurenta miennicy państwowej.

Tło sprawy jest następujące: w listopadzie ub. r. kierownik laboratorium chemicznego huty w Rakowie stwierdził w piecyku do topienia metali ślady jakichś metali, nieużywanych do celów laboratoryjnych. W międzyczasie zatrudniona w laboratorium robotnica znalazła tamże kilka foremek gipsowych, które, jak się okazało, służyć miały do wyrobu monet 10 i 1 złotych.

O powyższem zawiadomiono wydział śledczy, który ustalił, iż konkurentem miennicy państwowej jest robotnik Bronisław Bednarek.

Sąd skazał go na 6 miesięcy więzienia.

Wypadek. Pod jadący ul. Najśw. Marji Panny samochód, prowadzony przez szofera Włodzimierza Kwilerwskiego (Najw. Marji Panny 2) został najechany Władysław Ligenza (Najśw. Marji Panny 21), który doznał lekkich obrażeń na całym ciele. Na nieostrożnego szofera spisano protokół.

Katastrofa kolejowa. Na linii kolejowej Częstochowa — Kielce, między stacjami Ludynia i Włoszczowa, wskutek złamania się widełek mazowieckich u wagonu w pociągu towarowym zdążającym do Włoszczowy, wykołosił się wagon naładowany szablami i spowodował uszkodzenie toru na przestrzeni około 3 km.

O zaległe płace w hucie „Częstochowa”. Wczoraj bawiła w Zagłębiu delegacja huty „Częstochowa” w Rakowie, która po wizycie w związku z robotnikami metalowymi, udała się do dyrekcji zakładów modrzewskich w Milowicach, której podlega huta „Częstochowa”, z inter-

WĘGIEL

Wielmożnym P. P. oferujemy węgiel na zimę z kopalń głębokich i najlepszych Zagłębia Dąbrowskiego i Górnego Śląska po cenach: od zł. 3,00 do zł. 4,00 za jeden korcy (100 kg. z dostawą do domów poczynawszy od 6 korcy w zwyż. — Zamówienia przyjmujemy: osobiście, piśmiennie i telefonicznie. — Polecamy również węgiel przemysłowy i KOKS po cenach kopalnianych

Firma „SPOŁEM” Sp. z ogr. odp.
w Częstochowie Al. Wolności 73 Tel. 2230.

Magistrat nie może.

Na miejskich robotach publicznych strajk: za małe płace. Rzeczywiście za małe — robotnik powinien zarabiać więcej, zwłaszcza robotnik, wyczerpany długą głodówką w czas bezrobocia. Ten robotnik żąda lepszego doli, poczynając protestować od pierwszych niemal chwil zatrudnienia go przy miejskich robotach publicznych, podejmował konferencje, urządził strajki protestacyjne. Wreszcie zastosował strajk ulotki: 750 robotników zaniechało pracy, nie opuszczając terenu i nie porzucając narzędzi — okupacja terenu.

Zatrudnieni na robotach publicznych miejskich należą do kategorii t. zw. robotników niewykwalifikowanych. Poza tą kategorią istnieją jeszcze robotnicy wykwalifikowani i umysłowo pracujący. Ci nie strajkują, bo nie wynaleziono jeszcze formy strajku bezrobotnych. Ich protesty nie na wiele się zdadzą dzisiaj wobec braku pracy. To pojęcie kwestionować można, można się sprzeczać, czy i dlaczego brakuje pracy, ale pogodzić się trzeba z nader przykrą rzeczywistością: pracy brak. Więc i zarobków.

W biurach P.U.P.P., starostwa, sejmiku, magistratu zabiegają o jakąkolwiek pracę, o możliwość najszybszego zarobkowania tysiące robotników wykwalifikowanych i pracowników umysłowych, którzy podejmą każdą pracę, nie

pogardzą najszybszym zarobkiem. A jednocześnie strajkują robotnicy niewykwalifikowani, zatrudnieni na miejskich robotach publicznych, ci sami, którzy z utęsknieniem i cierpliwie oczekiwali na przyjęcie ich do tych robót, z góry cieszyli się na zarobki obecne.

Zarobki są nędzne — to prawda, lecz i obfite w porównaniu z nędzą skrajną bezrobotnych, którzy żyją jedynie nadzieją, że i oni znajdą zatrudnienie i zarobek, choćby tak, jak na robotach publicznych.

Magistrat kategorycznie odmówił zadanu podwyżki płac strajkującym robotnikom. Czy uczynił źle? Może jednak powinien zadość uczynić i podwyższyć pracującym płacę, kosztem bezrobotnych pozostałych.

Otóż to, kosztem i z krzywdą dla pozostałych! Bo magistrat rozporządza sumami ściśle określonymi, a przeznaczonymi na walkę z bezrobociem. Ma za te sumy zatrudnić jak największą ilość bezrobotnych. Jeżeli podwyższy zarobki już pracującym, fundusz pracy zeszczupleje. Nie będzie można zatrudnić tych, którzy z utęsknieniem, w skrajnej żyjącej nędzy pomocy oczekują. A to byłoby nieuczciwe i rażąco niesprawiedliwe.

Magistrat nie może uwzględnić dzisiaj żądań strajkujących robotników.

Szajka bandytów przed sądem.

W nocy z 19 na 20 maja ub. r. we wsi Ponośów (Śląsk Niemiecki) do okna tamtejszego gospodarza, Jara Zylki zapukano 3-krotnie. Pukanie to obudziło Zylkę, który zapytał stojących przed oknem kilku osobników, czego szukają po nocy. Ci oświadczyli, że chcą kupić spirytusu, wobec czego Zylka wpuścił ich do mieszkania.

Znalazłszy się w mieszkaniu, przybyli odrazu dali poznać, że są bandytami. Jeden z nich wy dobył rewolwer i zagroził gospodarzowi natychmiastową śmiercią w razie jakiegokolwiek próby oporu, poczem pozostali napastnicy przystąpili do rabunku. Steroryzowany Zylka bał się przeciwstawić temu. Bandyci zabrali 3 paczki sacharyny, 3 worki tytoniu, 200 marek niemieckich i zegarek srebrny, poczem opuścili mieszkanie, uciekając w ciemnościach nocy.

wencją o wypłacenie zaległych zarobków.

Dodać trzeba, że huta „Częstochowa”, wchodząca w skład koncernu modrzewskich zakładów, od dwóch lat zalega z wypłatami robotników i mimo zobowiązań, że zaległości wynosić będą tylko jeden miesiąc, ostatnio termin ten rozbiła na cztery raty.

Stwierdzić trzeba, że zakłady modrzewskie mają sporo zamówień i wyprodukowane wyroby wysyłają natychmiast klientom.

Delegacja robotników z huty „Częstochowa”, mimo interwencji, nie została przyjęta przez dyrektorów Stankiewicz i Landaua.

Śmierć od pioruna. W czasie sobotniej burzy przy pracy na polu we wsi Wola Mokrzaska, gm. Wancorzów poniósł śmierć od pioruna 27-letni Walenty Podsiadlik. Śmierć nastąpiła natychmiast.

Ujęcie znanego przemytnika. Wczoraj na ul. Panny Marji zatrzymany został znany policji przemytnik Jan Szymonik. W czasie rewizji znaleziono przy zatrzymanym 96 sztuk brzytwy pochodzenia niemieckiego, które zakwestjonowane. Szymonika wraz ze znalezionym przemytem przekazano Inspektoratowi Straży Granicznej.

18) pobiła tamże zamieszkała Mariana Gajewska.

— Herszlika Izbickiego (Warszawska 36) pobili nieznani osobnicy.

— Chaima Weltmana (Nadrzeczna 41) zaczęli nieznani osobnicy i pobili go.

Fatalny upadek do kamieniołomu. Józefa Robaka (Złota 58) nieznany osobnik gonił i groził mu pobiciem. W czasie ucieczki przed nim pastnikiem Robak wpadł do kamieniołomu głębokiego 20 mtr. i potknął się dotkliwie. Wezwane pogotowie udzieliło Robakowi pomocy i przewiozło go na kurację do domu.

Komu, co i gdzie?

— Katarzynie Kołodziejczyk (wieś Zawiska, gm. Poczesna) skradziono drzwi i deski wartości 20 zł.

— Z zamkniętej komórki Stanisława Kaliniewicza (Warszawska 342) skradziono zapomocą urwania kłódki dwie owce wartości 50 zł.

— Marjannie Zajac (Złota 2) skradziono agrest i porzeczki wartości kilku złotych.

— Franciszkowi Lechowi od dłuższego czasu ginęły skarpetki i pantofle i jak się okazało kradzieży dokonywał syn jego, 9 letni Henryk, który rzeczy te wydawał niejakemu Bolesławowi Pawlikowi (Warszawska 71).

— Zapomocą dobranego klucza z mieszkania Tekli Sobieraj skradziono 85 złotych.

— Z wozu Stefana Warczaka (wieś Kuźnica) skradziono na rynku 50 kg. kartofli.

— Ludwikowi Starczewskiemu (Łukaszyńskiego 31) skradziono z komórki zapomocą podkopu 7 kur, bluzy, spodnie, parę butów czarnych oraz bieliznę, ogólnej wartości 100 zł.

Zamiast p. Marjanny — p. Wiktorja. Wiktorja Szymczyk (Okólna 128) miała do odbycia z tytułu kary administracyjnej 1 dzień aresztu. Widocznie nie bardzo uśmiechała się jej ta konieczność, skoro wyznaczyła sobie do siedzenia na zastępstwo Marjannę Parkitną (Okólna 128). Sztuczka nie udała się i sporządzono protokół za wprowadzenie w błąd władzy.

Lekarz-Dentysta

Adolf Parczyński

Częstochowa, II Aleja Nr. 29

Przyjmuje od 10 — 1 i 3 — 6.

Lekarz-Dentysta

R. SOBOŁOWA
powróciła.

Częstochowa, Al. Wolności 10. Tel. 16.07.

Parta czom dentyst. nie wolno wprawiać zębów, koron, mostków (Dz. Ust. Nr. 54)

O wszelkich wykroczeniach uprasza się zawiadomić najbliższy Post. P.P. oraz red. „CZYSTOŚĆ”, Lekarza-Dentystę **MICHAŁA GREJNIECĄ** w Częstochowie, ul. Najśw. Marji Panny (I Aleja) Nr. 10

W dniu 9 lipca 1933 r. skradziono z biura ubezpieczeń Hamburger i Krell w Częstochowie ul. P. i Marji 32; **weksle in blanco w różnych odcinkach na łączną sumę zł. 1.000 z wystawienia p. Daniela Zelkowicza, które nie były przez nas żyrowane a ewentualne „nasze” żyrowane są sfałszowane.** Ostrzegamy przed przyjęciem takowych. Skutki prawne zastrzegamy.

Pamiętajcie o bezrobotnych.

Z RADOMSKA.

— **Zabity motykami przez kobiety.** Zamieszkały we wsi Stobiecko pod Radomskiem gospodarz Paweł Karasek żył w niezgodzie ze swą żoną, która wreszcie uciekła od niego.

Karasek wybrał się do żony, aby ją przebił i skłonić do powrotu. Na podwórzu zobaczył go jego 18-letnia pasierbica, Wolka, chwyciła motykę i poczęła nią ojezyna okładać. Z pomocą naddbiegła jej Karaskowa i obie tak ciężko pobiły Karaskę że w drodze do szpitala zmarła. Obie kobiety aresztowano.

Pogoda w sierpniu. Według astrometeorologa Fr. A. Prengla z Bydgoszczy pogoda w sierpniu przedstawiać się będzie następująco:

Pierwsza dekada (od 1 do 10 sierpnia): Pogodniej na początku i w końcu dekady. Poza tem pogoda zmienne lub mglista ze wzrostem zachmurzenia i możliwością większych opadów około 3, 5 i 8. W połowie dekady aura wietrzna i burzliwa. Wahań temperatura. Po chłodnych nocach dniem ocieplenie. W górach świeży opad śnieżny i skłonność do niepogody. W kraju miejscowe katastrofy żywiołowe. Następnie chmurniej w północno-zachodniej Polsce, pogodniej na południu.

Pożar. We wsi Julianów gm. Lipie na szkodę Stefana Guli spłonęła stodoła kryta słomą wraz z nowozbranym żytem, ogólnej wartości około 1000 zł. Pożar powstał prawdopodobnie wskutek zaproszenia ognia.

Bójki i awantury.

— Helenę Nowakowską (Al. Kościuski 15) pobił deską po głowie dozorca tegoż domu Ziembacz.

— W czasie kłótni z lokatorami Władysław Bakiewicz (Al. Wolności 81) porabiał drzwi Eljaszowi Szeftołowi zam. tamże.

— Stanisławę Bubel (Wieluńska

z Radomska (dalszy ciąg).

— Legioniści w rocznicę marszu szlakiem kadrówki. Za rząd Legionistów Polskich oddział w Radomsku, pragnąc uczcić wielką rocznicę wyruszenia Pierwszej Kadrowej z krakowskich Oleandrów pod wodzą dzisiejszego Pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego, powziął myśl urządzenia w Radomsku uroczystej akademii.

Organizacyjne zebranie komitetu odbyło się w dniu 29 lipca w sali Rady Miejskiej przy udziale przedstawicieli miejscowego społeczeństwa.

Zebranie zagal wiceprezes miejsc. oddz. Zw. Legion., p. St. Niemiec, który dziękując za liczne przybycie, zaznaczył na wstępie, iż uroczystość ta, jako obchodzona na tym terenie poraz pierwszy, winna mieć charakter nader uroczysty.

Po wybraniu przewodniczącym zebrania p. starosty Łubudzkiego oraz do prezydium pp.: komisarza miasta Landeckiego, ks. kan. Jankowskiego i sędzi. Wojasa, sekretarzem Busa, przewodniczący odczytał porządek dzienny zebrania. Powstała nader ożywiona dyskusja, w której zabierali głos pp. dyr. Niemiec, Bus St., Ludwig, starosta Łubudzki, komisarz miasta Landeckiego, Rzeźnicki, rej. Planeta, ks. kan. Jankowski, kpt. Gierałkowski i inni. P. dyr. Niemiec w przemówieniu swym podkreślił jeszcze raz konieczność uroczystego urządzenia obchodu przez Radomsko, jako miasta, związanego z ideologią legionów (obywatel m. honorowy m. Radomska jest P. Marszałek Piłsudski, skąd ci legionów czynili pewne posunięcia ze swymi oddziałami).

Po długotrwałej dyskusji przystąpiono do wyboru komitetu wykonawczego, w skład którego weszli pp.: kpt. Gierałkowski, Goszczyńska, kpt. Gierałowski, dr. Niewiarowski, instr. poż. Gruchot, por. Ludwig, St. i J. Bus, Adamkiewicz, inż. Święcicki, Pułka, Więkowski, Rzeźnicki Maszczyk, Nowacki, Sekiewicz, Jung, dyr. Jaworski, nac. str. Swiderski, Marchwiński, Kaurzel i dr. Lubelski.

Komitet honorowy stanowią pp.: starosta Łubudzki, komisarz miasta Landeckiego, ks. kan. Jankowski i sędzia Wojas.

Przewodniczącym komitetu wykonawczego został wybrany p. dyr. Niemiec, wiceprzewodniczącym — kpt. Gierałowski. Następnie wybrano do

komitetu wykonawczego — sekretarzem p. Kaurzela, skarbnikiem p. Adamkiewicza, poczem omówiono szczegółowo sposób wysłania sztafety do Łodzi w dniu 5 sierpnia; urządzenia capstrzyku w dniu 12 b. m., co powierzono sekcji organizacyjnej, oraz nabożeństwa za poległych legionistów. W dniu 13 b. m. nabożeństwo uroczyste wyznaczono na godz. 10, defiladę na 11. Przez głosowanie uchwalono urządzenie akademii w dniu 18 b. m., w godzinach wieczornych, w sali Rady Miejskiej. Program akademii powierzono do wykonania sekcji akademii.

Skład sekcji organizacyjnej stanowią pp.: Goszczyńska, Gierałowski, Niewiarowski, Gruchot, Ludwig, J. i St. Adamkiewicz, Rzeźnicki, Jaworski, Swiderski. Sekcja akademii — pp.: Gierałowski, Święcicki, Więkowski, Maszczyk, Nowacki, Sekiewicz, Jung, Marchwiński i Lubelski.

Przewodniczącym sekcji organizacyjnej wybrano p. St. Busa, sekcji akademii — p. kpt. Gierałowską.

Do akt Nr. Km. 1174 1933-3.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Radomsku rew. II Wacław Woźniakowski zam. w Radomsku przy ul. Przedborskiej 35 na zasadzie art. 602 K.P.C. obwieszcza, że w dniu 22 sierpnia 1933 r. od godz. 11 rano na pokrycie należności Samuela Lachmana, odebędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Tomasza Buczyńskiego w jego lokalu w Ciekocinach gm. Żytno, składających się z powodu na żelaznych obręczach i radja firmy „Antena” z głośnikiem tarczowym i akumulatorem (4 lampowe), oszacowanych na łączną sumę 590 zł, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Radomsko dn. 26 lipca 1933 roku.

Komornik W. Woźniakowski

Czy masz już P.O.S

Biuro Dzienników i Ogłoszeń „RENOMA”

WŁ. MARIAN ŻUKOWSKI

Częstochowa, Aleja Nr. 21, tel. 448.

PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich

pism krajowych i zagranicznych.

POLECA: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p.

SPRZEDAJE bilety pojedyncze na wybieżki autobusowe.

OBŚLUGA SZYBKA i SOLIDNA.

Złoto, klejnoty i rum na dnie morza.

W tych dniach lakoniczna depesza doniosła o odnalezieniu przez nurków, w odległości stu kilometrów od przylądka Virginji skrzynki, zawierającej klejnoty koronne, które niegdyś należały do cesarza meksykańskiego Maksymiljana. Odważnym nurkom udało się wydobyć z głębin morskich od przeszło dwudziestu lat spoczywający na dnie skarb.

12 maja 1911 r. statek „Merida” przedzierał się z trudem przez brunatne mgły. Kurs wzięto na Nowy Jork. „Merida” posuwała się wolno przy akompaniamencie nieustannego ryku syren. Mgła otulała ją niczem wata. Nagle to ślepe niemal posuwanie się na przód przerwał gwałtowny i niezwykle silny wstrząs. Na „Meridę” najechał wielki statek handlowy „Admirał Faragut”. W ciągu kilkunastu minut fale pochłonięły przecięty na pół okręt.

Wkrótce zapomniano o nieszczęśliwych pasażerach i załodze „Meridy”, która znalazła śmierć w nurtach podczas katastrofy. Pamiętano tylko, że wraz z „Meridą” poszedł na dno ładunek złota, który transportowano na statku z Vera Cruz do Nowego Jorku.

Przez lata całe dziesiątki nurków starały się wyrwać morzu zatopiony skarb. Ale morze zazdrośnie broniło swych szczątków „Meridy” i niejednego ze śmiśków nie wypłynął więcej na powierzchnię fal.

W tym roku, po dłuższej przerwie, rozpoczęto znów poszukiwania tajemniczego skarbu, poszukiwanie, uświęcone wreszcie nadspodziewanie pomyslnym rezultatem. Dynamitem rozsadzono szczątki zatopionego statku. Na powierzchnię wydobyto kasę okrętową, zawierającą cztery miliony złotych dolarów, które miały rzekomo stanowić niegdyś własność Madeiry, byłego prezydenta Meksyku. Prócz tego kasa zawierała niesłychanej wartości klejnoty.

Czyją własność stanowiły miliony dolarów, tego dotąd nie udało się sprawdzić. W każdym razie jest mało prawdopodobne, aby należały do Madeiry. Prezydent Meksyku uchodził zawsze za człowieka niezamożnego. Słynął przytem ze swej prawości. Być może, że pieniądze te należały do jego towarzyszy partyjnych. Lecz dlaczego wtedy wysyłałyby je do Nowego Jorku?

Odnalezione klejnoty były własnością „tragicznego cesarza Meksyku”, Maksymiljana. Podobno Maksymilian przed rozpoczęciem rewolucji, która zakończyła się jego dramatyczną śmiercią, schował w miejscu nieznanym, nawet przez jego najbliższych przyjaciół, wszystkie swe klejnoty koronne oraz biżuterję cesarzowej Charlotty.

Klejnoty te miał odnaleźć Madeiro i, znając zmienne koleje polityki meksykańskiej, kazał je wraz z funduszami swej partii dowieźć do Nowego Jorku. Jest to jedyne możliwe wytłomaczenie pochodzenia skarbu z „Meridy”, które, choć brzmi nieprawdopodobnie, zostało potwierdzone przez władze meksykańskie.

Złoto nie było jednak jedynym skarbem odebranym „Meridzie”. Nurkowie wydobyli pozatem kilkadziesiąt baryłek rumu, znakomicie zakonserwowanego.

Złoto, klejnoty i rum, czy to nie brzmi jak fantastyczna opowieść piracka?

Co usłyszymy dziś przez Radję?

WARSZAWA 2 sierpnia

7.00 Sygnał czasu. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Muzyka lud. (płyty). 7.25 7.30 Płyty gramofonowe. 7.52 Chwilka Gosp. Dom. 7.55 Program na dzień bież. 11.57 Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astron. Hejnał z Krakowa. 12.05 Płyty gramofonowe. 12.25 Codz. Przegl. Prasy Polsk. 12.33 Komunik. meteor. 12.35 Płyty gramof. 12.55 Dz. połud. 14.55 Płyty. 15.05 Wiad. bież. 15.10 Kom. Państw. Inst. Eksport. 15.16 Płyty gramof. 15.25 Kom. Gospod. 15.35 Płyty gramof. 15.45 Skrzynka P.K.O. 16.00 Płyty gramof. 17.00 Odczyt z Wilna. 17.15 Koncert polskiej muzyki ludowej. 18.15 Odczyt p. t. „Czego nie wiemy, a powinniśmy wiedzieć o biegach na przełaj”, wygl. p. M. Kurletto. 18.35 Recital śpiewaczy J. Hennert. 19.05 Płyty gramof. 19.10 Rozmaitości. 19.35 Program na dz. nast. 19.40 Kwadrans literacki. 20.00 Recital fortepianowy J. Turczyński. 20.50 Dz. wiecz. 21.00 Skrzynka rolnicza. wygl. inż. W. Farkowski. 21.10 Wesołe podwórko warszawskie. 22.00 Muzyka tan. z Cichocinka. 22.25 Wiadom. sport. 22.35 Kom. meteor. dla komun. lotn. i kom. polic. 22.40 D. c. muzyki tan. z Cichocinka.

Potrzebna młoda, inteligentna panienka do cukierni, na wyjazd. Wiadomość ul. Pułaskiego Nr. 63—63 u Franciszka Roznowskiego.

Czytaj „Słowo Częstochowskie”.

EUGENIUSZ SUE.

KSIAŻĘ PODZIEMI.

57) POWIEŚĆ.

Zdął usłyszeć, że Marja rozmawia z wieśniaczką. Marja jest z kimś, wszystko stracone. Pobiegł więc uwiadomić o tem Puhaczka.

— Jest ktoś z dziewczyną, — rzekł po cichu.

— Bodajże ją djabli porwali! — zawołała Puhaczka z gniewem.

— Nie jestem wprawdzie silny, ale jeżeli chcecie, rzucę się na wieśniaczkę, schwyć ją za nogi, będę kasał, a nie puszczać, tymczasem, Puhaczko, możesz uprowadzić dziewczynę, — zawołał Kulas.

— A jeżeli będą krzyczeć? wydzierać się? usłyszą ich na folwarku i nadbiegną z pomocą. Nie tak łatwo unieść opierającą się dziewczynę, — rzekła Puhaczka.

— A mają jeszcze z sobą dużego psa, — dodał Kulas.

— Ten mi nie straszny, — odparła Puhaczka. — Mówże, Bakałarzu, co tu robisz?

— Dziś nic nie zrobimy, — odpowiedział bandyta.

— Cóżto, mamy stracić tysiąc franków? Dawaj noża! zabiję wieśniaczkę, żeby nam nie przeszkadzała, a we

dwoje z Kulasem damy radę dziewczynie.

— Ale pan w żalobie kazał, żeby nikogo nie zabijać.

— Cóż stąd? nic mu za nią nie policzymy, a będzie musiał i to zapłacić, boć zawsze on nasz współnik. Dawaj noża!

— O, nie zabijaj, Puhaczko! — błagał Kulas przełknięty, — nie zabijaj! — to okropne!

— Dawaj noża! mówię ci.

— Nie! — rzekł bandyta, — jutro dosyć czasu.

— Boisz się, tchórzul — rzekła Puhaczka z dziką pogardą.

— Nie boję się, ale mogłabym uderzyć nietrafnie i zepsuć całą robotę.

Tymczasem brytan poczuł obcych, stanął i zaczął szczekać.

— Słyszysz psa? dawaj noża! prędko! albo...

— Odbierasz mi go... jeżeli możesz! — rzekł Bakałarz.

— Już po wszystkim! Już przeszły! — zawołała Puhaczka. — Zapłacisz mi za to, przeklętniku! Tysiąc franków straciłabym z twojej łaski.

— A możemy dwa albo trzy tysiące zyskać, — odparł Bakałarz z powagą. — Powróć do Barbillona i jedź z nim na miejsce, gdzie czeka pan w żalobie, powiesz mu, że dziś nie można było nic zrobić, dopiero jutro.

— A ty? — spytała Puhaczka jeszcze zagniewana.

— Słuchajże, dziewczyna codzień sama jedna odprowadza księdza, jutro niezawodnie nam się uda.

— Ale ty? ale ty?

— Kulas zaprowadzi mnie do folwarku, w którym mieszka dziewczyna; powie że jest moim synem. Że ja, biedny wyrobnik, oslepiłem przypadkiem i że zbłądziłszy, chcąc przejść krótszą drogą, polami. Poprosimy o nocleg na folwarku. Wieśniacy uwierzą i przyjmą nas na noc. Kulas obejrzy drzwi, okna i rozkład domu.

— Zawsze mądry! zawsze dobrze wymyśli! — zawołała utagowana Puhaczka. — No, mów dalej!

— Jutro nie wyjdę z folwarku; po wiem, że jestem słaby, że nie mogę chodzić a na dowód pokażę im ranę, którą mam na nodze od kajdan. Wieczorem, gdy dziewczyna wyjdzie z księdzem, powiem, że mi lepiej. Pójdę za nią zdaleka, z Kulasem, a potem zaczekam tu w parowie. Nie będzie się nas bała jako znajomych, a gdy się zbliży i dostanę ją w moje ręce, to bądź pewna, że tysiąc franków nam nie zginie. Ale to niedość; za kilka dni możemy tu przysłać Barbillona albo kogo innego na połów, pod warunkiem, żeby się z nami podzielił.

— Niema tobie równego, mój ślepiec! — zawołała Puhaczka, ściskając Bakałarza.

— Zgoda! plan przeliczny! Słuchaj,

jak całkiem zaniemożesz, to będziesz tylko radził złodziejom, a zarobisz tyle, co najlepszy adwokat. Jutro więc tu na ciebie czekam.

— Dobrze, Puhaczko, do jutra.

— A! zapomniałam dać wosku Kulasowi, a na folwarku trzeba zrobić odciski zamków. Czy potrafisz dobrze odcisnąć?

— Potrafię, ojciec mnie nauczył. Jużem dla niego odcisnął zamek od szkatułki szarlatana, którą chowa w ciemnym pokoiku.

— Do jutra, Puhaczko.

Baba odeszła do powozu. Bakałarz z Kulasem wyszli z parowu i skierowali się do folwarku.

Dziwne losu igrzysko zbliżyło tym sposobem Anzelma Duresnel do żony, której nie widział od czasu skazania na galery.

WIEJSKA WIECZERZA.

Co może bardziej podobać się, jak folwarczna kuchnia w czasie wieczery, mianowicie w zimie? Co lepiej da poznać spokój i szczęście wiejskiego życia? Dowodem tego widok, jaki przedstawia kuchnia folwarczna w Bouqueval. Na ogromnym kominię z trzaskiem paliły się sutym ogniem drwa dębowe. Pośrodku stał duży stół, nakryty grubym, białym płótnem, a na nim talerze, noże i widelce czekały na biesiadników.

Podżyły kundel, cały czarny, grzał się przy ogniu.

C. d. n.

OGŁOSZENIA: Przed tekstem 40 gr. za wiersz mm., naderżano, w tekście i za tekstem 30 gr., — tabelaryczne 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Drobne ogłoszenia 10 gr. za wiersz. Najmniejsza 1 zł. — Bezrobotni i poszukujący pracy korzystają z 50 proc. ulgi przy zamieszczaniu ogłoszeń drobnych. — Wszelkie komunikaty przesłane do redakcji uważamy za bezpłatne.

Redaktor odpowiedzialny: Józef Weinleki

Druk. B. Świątki, ul. Wilew. Marii Panny Nr. 68. Tel. 20 i 7-99

Wydawca: „PRASA” Sp. z o. o.